

Nikola Pilipović

Beograd, Srbija

manik@sbb.rs

Crteži i kolaži Majde Sušnik

Majda Sušnik je 13. maja 2015. otvorila svoju prvu samostalnu izložbu u prostorijama Društva Sava u Beogradu. Majda je studentkinja druge godine Fakulteta za grafički dizajn i apsolvant Stomatološkog fakulteta.

Zajednički imenitelj Majdinog interesovanja i rada jeste bavljenje materijom, što je na ovoj izložbi prikazano u dva sinhrona toka.

Na jednoj strani su precizno izvedeni portreti poznatih glumaca: Geri Oldman, Entoni Hopkins, Robin Vilijams, Majkl Kejn, zatim portreti aktuelnih humanoida – kiborga-superjunaka, te ostali prizori nacrtani grafitnom olovkom. Majda se tu bavi materijom kože, vlasi, oka, kapi vode, odsjaja na metalu, perjem ptice itd. u tradiciji foto-realizma ili hiperrealizma. Odmah ćemo se setiti rodonačelnika ovog pravca, čuvenog slikara Čaka Klosa, i ranih sedamdesetih godina 20. veka, kada su ovi slikarski stilovi dominirali u svetskim galerijama.

Nije više začudno u istoriji umetnosti da se svet mimetički prikaže – još od stare Grčke, kada je sa slike mitskog realiste ptica ključala zrno sa grozda jer je bilo tako verno naslikano. Ono što ove prizore izdvaja iz pomenutog istorijskog pravca jeste raspon izbora u koje je Majda odlučila da usmeri svoj pogled i svoje vreme. Izbor prizora i izbor materijala za sliku predstavlja umetnikov alter ego.

Šta umetnik bira? I koji lanac značenja pokreće tim svojim izborom?

Zašto glumac Geri Oldman baš u ovoj svojoj glumačkoj ulozi, a ne u ulozi, na primer Betovena? Zašto Entoni Hopkins, koga najviše, ipak, povezujemo sa filmom „Kada jaganjci utihnu“? Kako se desilo da je izbor umetnice – osmeh komičara Robina Vilijamsa, čije uloge sada gledamo sasvim drugačije, posle njegove nedavne tragične smrti. I dehumanizovani, novi humanoidi – kiborzi, a ne neki bezazleniji prozori? Ti ni-ljudi ni-mašine, hibridi, nova su vrsta tehn-

svetaca, zaštitnika-heroja u koje gledamo ili ih tražimo. Nametnuti ili potrebni? U pitanju je i odgovor.

Iz istorije umetnosti znamo da je izbor već sam po sebi (ili to može postati) – stvaralački čin. Umetnika definiše i selekcija motiva, problema i načina realizacije – egzekucije umetničkog dela.

Ova izložbena postavka bila je koncipirana tako da se uporedo sa hiperrealističkim prizorima pojavljuje i drugi tok Majdinog interesovanja za materiju, a to je kolaž.

U kolažima se umetnica slobodno kreće, uzimajući iz svoje okoline sve – od ljuske jajeta, isečka iz novina, konca, gotovog štampanog prizora, teksta. Uspostavlja se poredak – sadejstvo reči i stvari. U kolažima se autorka više bavi fenomenom odabranih materija i materijala, ostavljajući ih (i materiju i materijal) u elementarnom stanju. Vosak je vosak. Tautološki. Velike teme – narativi su kao Boja, Konac, Vosak, Grana, Ljuska jajeta, a njihov likovni efekat je začudan ili čudesan kao novi svet, tek otkriven. Isečena slova, znaci, brojevi, rečenice i ostali tipografski elementi – tragovi su teksta, uključeni

su u pikturalno polje i deo su kompozicije, a sa plastičkim rešenjima slike grade ili upotpunjujuće ili paradoksalne odnose.

Od strogo kontrolisanog poteza ruke – kada dah mora da se zaustavi da bi se povukao samo jedan potez i da bi se što vernije, likovnim sredstvima, prenela svaka senka i odsjaj, svaka bora i pora kože na hiperrealističkim crtežima – u kolažima je pokret oslobođen te vrste fiziološke koncentracije da bi se otvorio prostor za više mentalnu koncentraciju, imanentnu formalnim zahtevima kolažiranja. Umetnički, kroz refleksiju, transponovana slika sveta je već dokument. Ako je plava površina koja dominira kolažom apstraktna, tada mislimo na „plavost“ kao materiju uma, a ne kao na opis nečije odeće ili neba. To je filozofija slikarstva koja ponekad zbunjuje. Stoga joj se prepuštamo i interiorizujemo je da bi nam se, nekada, neočekivano pojavila aksiomatski jasna. Ipak, materija u kolažima ne ostaje u statusu enformela, jer naknadna racionalizacija izabranih delova koje umetnica stavlja u jukstapozicije uvodi nas u stanje od optičkog udara i otvara naša čitanja drugih, drugačijih, ili mogućih relacija među elementima.

Te dve tačke, crteži i kolaži, razdvojene i međusobno dopunjujuće, čine dva pola ove izložbene koncepcije.

Nisu ovo svi radovi Majde Sušnik. Ovo je samo jedna moguća selekcija, koja najdalje širi i rasteže, čak i do paradoksa, Majdine fokuse.

Izložbu je pratio crno-beli program-flajer koji je Majda Sušnik dizajnirala i štampala, i tako pokazala svoj dar za likovno oblikovanje.

Ima dosta nevidljivih poslova i postupaka na profesionalnom putu stvaraoca koji želi da svoje delo prikaže javnosti, a koji su neophodni da bi, uopšte, došlo do susreta sa drugim. Umetnik ne radi za sebe. Nadamo se da je ova prva samostalna izložba i sve što se događalo kao sastvani deo njene pripreme i realizacije, kao i ono što je sama umetnica ugledala na svojoj izložbi, proizvelo impuls podsticaja za njen dalji rad.